

hvis forbrugeren foretrækker dette fremfor andre mere vidtgående beføjelser, som ellers ville kunne gøres gældende.

Der vil f.eks. kunne gives et afslag i købesummen, hvis en forbruger har bestilt en bil i en bestemt blå farve, og bilen ved leveringen viser sig at have en anden blå nuance, der - om end kun i uvæsentligt omfang - afviger fra, hvad forbrugeren bestilte. I så fald kan forbrugeren ikke hæve købet, afhjælpning i form af om-lakering vil ofte indebære uforholdsmæssige omkostninger, og er bilens salgspris den samme - uanset farveforskellen - kan forbrugeren heller ikke kræve et forholdsmæssigt afslag i prisen. Hvis omlevering samtidig ikke er mulig - eksempelvis fordi den bestilte farve ikke længere produceres - vil forbrugeren være uden sanktionsmuligheder til trods for, at den leverede bil ikke er i overensstemmelse med parternes aftale. I så fald kunne tildeling af et passende prisafslag til forbrugeren komme på tale.

I bestemmelsens nr. 4 angives, at forbrugeren kan kræve ophævelse af købsaftalen, forudsat at manglen ikke er uvæsentlig. Bestemmelsen svarer til gældende ret.

Om brug af hævebeføjelsen i relation til et bestillingskøb, hvor forbrugeren selv fremskaffer det nødvendige materiale, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (den foreslåede § 2, stk. 1, 1. pkt.).

I den gældende § 78 henvises til §§ 42 og 43, hvorefter væsentlighedskravet fraviges, såfremt sælger har udvist svig eller i et genuskøb har undladt at fremskaffe en mangelfri genstand, selv om dette uden urimelig opofrelse kunne være sket inden leveringstidspunktet. Der er på grund af sælgerens adfærd i disse tilfælde altid tale om en væsentlig misligholdelse, der er hævebegrundende, og der er ikke fundet behov for at indarbejde disse bestemmelser i den foreslåede formulering af § 78.

Til stk. 2

Forbrugeren vil som udgangspunkt kunne vælge, om der skal ske omlevering eller afhjælpning, hvis salgsgenstanden er mangelfuld. Sælgeren kan således ikke - som efter den gældende regel - afværge et omleveringskrav ved at tilbyde afhjælpning eller omvendt. Dette er principielt en væsentlig nyskabelse.

Forbrugers valgret mellem omlevering eller afhjælpning er imidlertid undergivet nogle begrænsninger. Efter bestemmelsen kan der ikke kræves afhjælpning eller omlevering, hvis gennemførelsen af den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælgeren

uforholdsmæssige omkostninger. Det er sælgeren, der har bevisbyrden for, at dette er tilfældet.

Tages udgangspunkt i en situation, hvor forbrugeren ønsker omlevering fremfor afhjælpning, begrænses valgetretten således for det første af, at den valgte beføjelse ikke må være *umulig* at gennemføre. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis købet vedrører en speciesgenstand samt ved visse bestillingskøb.

Forbrugers valgret begrænses endvidere af, at den valgte beføjelse ikke må påføre sælgeren *uforholdsmæssige omkostninger*.

Kræver forbrugeren, at der omleveres, er sælgeren forpligtet hertil, medmindre det kan godtgøres, at dette vil være forbundet med omkostninger, der er uforholdsmæssige.

Denne uforholdsmæssighedsvurdering falder for så vidt i tre led - det skal vurderes, om den valgte beføjelse påfører sælgeren omkostninger, om disse i givet fald er højere end omkostningerne ved en anden beføjelse, og i så fald om denne omkostningsforskel er uforholdsmæssig.

Eftersom vurderingen er knyttet til spørgsmålet om de omkostningsmæssige konsekvenser for sælger, er det naturligvis i første omgang en forudsætning, at gennemførelse af den valgte beføjelse rent faktisk vil påføre sælgeren omkostninger. Relevante er navnlig de udgifter, der direkte er forbundet med gennemførelsen af den pågældende beføjelse. Ønsker forbrugeren omlevering, vil det således navnlig være salgsgenstandens indkøbspris, der skal inddrages. Omkostningsbegrebet må imidlertid forstås bredt, således at også omkostninger, der ikke direkte er relateret til varen, men som vedrører eksempelvis den tid og de ressourcer, der medgår til gennemførelsen af beføjelsen, er omfattet.

Den brede forståelse af omkostningsbegrebet indebærer, at gennemførelse af den valgte beføjelse som oftest vil påføre sælgeren visse omkostninger. I så fald må det som nævnt vurderes, om de pågældende omkostninger er højere end de omkostninger, sælger ville blive påført ved at opfylde en anden beføjelse. Hvis det eksempelvis ikke er forbundet med flere omkostninger for sælger at omlevere end at afhjælpe, er der ikke grundlag for at fravige udgangspunktet, hvorefter forbrugeren kan vælge mellem de to beføjelser.

Såfremt den valgte beføjelse vil påføre sælgeren omkostninger, der er større end omkostningerne ved en anden beføjelse, skal der som det sidste element i vurderingen tages stilling til, om den pågældende omkostningsforskel er uforholdsmæssig.

Efter bestemmelsen skal der ved uforholdsmæssighedsvurderingen tages hensyn til salgsgenstandens